

Silvie Warmerdam is getrouwd en heeft drie zonen. Daniël is de middelste en heeft het Downsyndroom. Hij is twaalf jaar en zit in groep acht van een reguliere Montessori-school. Het gezin heeft zes jaar in Amerika gewoond, zowel aan de oostkust als in Texas. Silvie schrijft in haar columns over het leven met Daniël in al zijn facetten.

De andere kant van de medaille

Column

'Onze kinderen verrassen iedere keer weer'

Heb je er ook genoeg van dat het woordje 'niet' zo vaak aan onze kinderen gekoppeld wordt? De media meet breed uit wat ze allemaal niet kunnen. En als je dan laat zien wat je kind wél kan, zoals Sally Phillips in de BBC-documentaire 'A World Without Down's Syndrome?', krijg je het verwijt dat je niet objectief bent. Of reguliere scholen die alleen maar beren zien en naast dat woordje 'niet' ook nog 'ns woorden zoals 'ingewikkeld' en 'moeilijk' op het voorhoofd van onze kinderen plakken.

Hoogste tijd dus om naar de andere kant van de medaille te kijken en al dat 'kan niet' en 'past niet' om te zetten in krachten die onze kinderen kenmerken mede dankzij hun trisomie 21.

* Onze kinderen leren in de breedte.

In plaats van praten over hun cognitieve beperkingen, zeg je dat onze kinderen leerbaar en leergierig zijn. Ze ontwikkelen zich graag in de breedte in plaats van in de diepte.

* Onze kinderen kijken en begrijpen.

In plaats van te zeggen 'Wat luistert ze toch slecht', kun je je vraag of opdracht ook opschrijven; in plaatjes, woorden of allebei. Onze kids zijn visueel ingesteld: door te kijken, gaan ze begrijpen.

* Onze kinderen doen het voor een ander.

In plaats van klagen dat ze zo weinig innerlijke motivatie hebben, richt je je op hun (meestal grote) motivatie om voor iemand anders aan het werk te gaan. Ze gaan graag een relatie met je aan en maken die opdracht dan voor jou.

* Onze kinderen groeien door succes.

In plaats van altijd wijzen op wat ze (nog) niet kunnen, wijs je op wat ze goed doen, wat ze wel kunnen. Meer dan bij andere kinderen werken successen en succeservaringen lang en op meerdere gebieden door.

* Onze kinderen doen voorbeeldgedrag na.

In plaats van ze aan te spreken op hun verkeerde gedrag, laat je ze zien welk gedrag je verwacht: doe het voor. Ze leren vooral door imiteren en leren dus van gedrag van iedereen om hen heen.

* Onze kinderen krijgen door structuur grip op de dynamiek.

In plaats van vinden dat het leven – bijvoorbeeld op een reguliere middelbare school – te ingewikkeld is voor ze, bied je ze structuur. Vanuit die structuur zullen ze nieuwe stappen zetten in het leven dat nu eenmaal veel dynamiek kent.

* Onze kinderen hebben gewoon hun kalenderleeftijd.

In plaats van zeggen 'Hij is nog niet aan groep 3 toe' of 'De brugklas is sociaal niet veilig', laat je hem of haar gaan als ze er de leeftijd voor hebben. Hun sociale antennes zijn zo goed dat ze zich aanpassen aan de omgeving. In de kleuterklas gedragen ze zich als een kleuter, in de brugklas opeens als een puber.

* Onze kinderen zijn ontwapenend en puur.

In plaats van roepen dat ze te kwetsbaar zijn om mee te doen, kun je die kwetsbaarheid ook waarderen. Onze kids voelen zich minder gehinderd door ongeschreven regels of complexiteit en hebben een praktische, ontwapenende en pure houding.

* Onze kinderen zijn goed in spontane situaties.

In plaats van ze te beoordelen tijdens tests en andere vraag- en antwoordsituaties, kijk je wat onze kinderen doen in spontane situaties. Dan laten ze vaak wel zien wat ze kunnen en weten.

* Onze kinderen verrassen iedere keer weer.

In plaats van verwachtingen te hebben, laat je verrassen. Al van jongs af aan verrassen onze kinderen hun omgeving, omdat ze steeds weer meer blijken te kunnen dan iedereen denkt.

Dit lijstje heb ik met drie andere moeders gemaakt. Onze kinderen zijn in de leeftijd van elf tot dertien jaar en zitten in de bovenbouw van de reguliere basisschool. We zoeken een plek voor hen op een gewoon vmbo. Ik realiseer me dat ik generaliseer. Elk kind is anders, elk kind heeft z'n eigen krachten en mogelijkheden. Pluk dus die dingen uit dit lijstje die over jouw kind gaan en neem ze mee naar het volgende groot overleg of je eerste oriënterende gesprekken op een nieuwe school.

Liever nog: vul deze lijst via de Facebookpagina van de SDS aan met jouw ervaringen. Zodat we, als we weer 'ns verzeild raken in een discussie over de NIPT, Downsyndroom en wat onze kinderen de wereld te bieden hebben, kunnen strooien met hun vele krachten en positieve kenmerken. ■